

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	7Ndc/4/2026
Identifikačné číslo spisu:	1626200510
Dátum vydania rozhodnutia:	30.06.2026
Meno a priezvisko:	JUDr. Martina Valentová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2026:1626200510.2

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci oprávnených maloletých detí: 1/ W. W., narodená XX. F. XXXX, bytom u matky, 2/ A. W., narodený XX. O. XXXX, bytom u matky, 3/ B. W., narodená XX. L. XXXX, bytom u matky, zastúpení matkou N. S., rod. A., narodenou XX. W. XXXX, št. prísl. Q., S. XXX, zastúpená advokátom JUDr. Róbertom Šegedom, Malacky, Záhorácka 1899/11A, proti povinnému: S. W. W., narodenému XX. L. XXXX, B. S., št. prísl. Q., o návrhu na uznanie cudzieho rozhodnutia osobitným výrokom a jeho vyhlásenie za vykonateľné na území Slovenskej republiky vedenom na Okresnom súde Banská Bystrica pod sp. zn. 14Ercud/10/2026, o nesúhlase Okresného súdu Banská Bystrica s postúpením veci, takto

rozhodol:

Nesúhlas Okresného súdu Banská Bystrica s postúpením veci Okresným súdom Malacky j e d ô v o d n ý.

Na prejednanie a rozhodnutie veci je príslušný O k r e s n ý s ú d M a l a c k y.

Odôvodnenie

1. V konaní vedenom na Okresnom súde Malacky pod sp. zn. 34Ecud/1/2026 bol návrh navrhovateľky - matky maloletých detí zo dňa 23. februára 2026 postúpený Okresnému súdu Banská Bystrica ako súdu príslušnému na jeho prejednanie podľa § 68a písm. c) v spojení s § 68h ods. 2 zákona č. 97/1963 Zb. o medzinárodnom práve súkromnom a procesnom v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 97/1963 Zb."), s odôvodnením, že ide o návrh smerujúci k následnému výkonu rozhodnutia o výživnom. Z obsahu návrhu vyplýva, že navrhovateľka sa domáha uznania cudzieho rozhodnutia osobitným výrokom a jeho vyhlásenia za vykonateľné na území Slovenskej republiky, a to s cieľom následného vymáhania priznanej vyživovacej povinnosti v exekučnom konaní.

2. Okresný súd Banská Bystrica s postúpením veci nesúhlasil a vec predložil Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) podľa § 43 ods. 2 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku (ďalej len ako „CSP“), keď uviedol, že na prejednanie veci nie je príslušný podľa § 68a písm. c) zákon č. 97/1963 Zb., ale že je potrebné aplikovať § 68a písm. b) zákona č. 97/1963 Zb.,

keďže ide o konanie, v ktorom vystupujú maloleté deti, ktoré majú bydlisko v obvode Okresného súdu Malacky.

3. Najvyšší súd ako súd spoločne nadriadený Okresnému súdu Malacky a Okresnému súdu Banská Bystrica na rozhodnutie o príslušnosti (§ 43 ods. 2 CSP) po preskúmaní sporu o príslušnosť dospel k záveru, že nesúhlas Okresného súdu Banská Bystrica s postúpením veci je dôvodný.

4. Najvyšší súd v prvom rade uvádza, že predmetom konania je návrh na uznanie cudzieho rozhodnutia osobitným výrokom a jeho vyhlásenie za vykonateľné na území Slovenskej republiky. Ide o konanie s medzinárodným prvkom, ktorého hmotnoprávny základ upravuje jednak Zmluva medzi ČSSR a ZSSR o právnej pomoci a právnych vzťahoch v občianskych, rodinných a trestných veciach vyhlásená pod č. 95/1983 Zb., ktorá je vo vzťahu medzi Slovenskou republikou a Ukrajinou naďalej aplikovateľná (uvedená medzinárodná zmluva je ako prameň medzinárodného práva súkromného evidovaná aj v zozname prameňov publikovanom Ministerstvom spravodlivosti Slovenskej republiky). Táto zmluva v čl. 54 až 60 upravuje uznávanie a výkon rozhodnutí v majetkových veciach. Hoci rozhodnutie o výživnom patrí z hľadiska hmotného práva do oblasti rodinného práva, z pohľadu uznania a výkonu ide o rozhodnutie ukládajúce peňažné plnenie, teda rozhodnutie majetkovej povahy, na ktoré sa vzťahuje režim ustanovení upravujúcich výkon rozhodnutí v majetkových veciach. Zmluva pritom nevychádza z princípu automatickej vykonateľnosti takýchto rozhodnutí na území druhého zmluvného štátu, ale predpokladá osobitné rozhodnutie príslušného orgánu štátu výkonu o uznaní a vykonateľnosti cudzieho rozhodnutia. Neupravuje však vnútroštátnu organizáciu súdnej právomoci Slovenskej republiky, najmä neurčuje vecnú, kauzálnu ani miestnu príslušnosť súdov na konanie o uznaní a vyhlásení vykonateľnosti cudzieho rozhodnutia. Z tohto dôvodu je potrebné otázku príslušnosti slovenských súdov posúdiť podľa vnútroštátnej právnej úpravy, ktorú predstavuje zákon č. 97/1963 Zb., a to v rozsahu, v akom túto otázku medzinárodná zmluva neupravuje. Zároveň bolo potrebné vychádzať aj z Dohovoru o medzinárodnom vymáhaní výživného na deti a iných členov rodiny zo dňa 23. novembra 2007 (ďalej len „Haagsky dohovor“), ktorý vo vzťahu k Ukrajine nadobudol účinnosť 01. decembra 2022. Na základe zásady prednosti medzinárodných zmlúv sa preto na uznanie a výkon predmetného rozhodnutia prioritne aplikuje tento dohovor. Ani Haagsky dohovor však neupravuje konkrétne pravidlá na určenie vnútroštátnej vecnej, kauzálnej a miestnej príslušnosti súdov v jednotlivých zmluvných štátoch. Podľa článku 23 ods. 1 Haagskeho dohovoru sa preto postup pri uznaní a výkone riadi právom dožiadaného štátu, teda právom Slovenskej republiky.

5. Podľa § 1 zákona č. 97/1963 Zb. je jeho účelom ustanoviť, ktorým právnym poriadkom sa spravujú občianskoprávne, obchodné, rodinné, pracovné a iné podobné vzťahy s medzinárodným prvkom, upravenie právneho postavenia cudzincov, ako aj ustanovenie postupu slovenských justičných orgánov pri úprave týchto vzťahov a rozhodovať o nich a tým napomáhať medzinárodnej spolupráci.

6. V zmysle § 68a písm. b) zákona č. 97/1963 Zb. je na konanie o uznaní cudzieho rozhodnutia osobitným výrokom príslušný okresný súd, v ktorého obvode má dieťa bydlisko, a ak nemá bydlisko, súd, v ktorého obvode sa zdržuje; ak nie je taký súd, na konanie je príslušný Mestský súd Bratislava II, ak ide o cudzie rozhodnutie o zverení dieťaťa do osobnej starostlivosti alebo o úprave styku s ním.

7. Podľa § 68a písm. c) zákona č. 97/1963 Zb. je na konanie o uznaní cudzieho rozhodnutia osobitným výrokom príslušný súd, ktorý je príslušný na nariadenie výkonu rozhodnutia alebo vydanie poverenia na vykonanie exekúcie, ak nie je daná jeho príslušnosť podľa písmena b); ak ide o rozhodnutie, ktoré nevyžaduje výkon, je príslušný všeobecný súd osoby, voči ktorej sa rozhodnutie má uznať, a ak nie je taký súd, na konanie je príslušný Okresný súd Trnava.

8. Podľa § 68h ods. 2 zákona č. 97/1963 Zb. ustanovenia týkajúce sa konania o uznaní cudzieho rozhodnutia osobitným výrokom sa použijú primerane aj na konanie o návrhu na uznanie alebo neuznanie cudzieho rozhodnutia, o návrhu na určenie, že nie sú dané dôvody neuznania cudzieho rozhodnutia alebo o návrhu na vyhlásenie cudzieho rozhodnutia osobitným výrokom za vykonateľné alebo nevykonateľné na území Slovenskej republiky.

9. Najvyšší súd v tejto súvislosti uvádza, že príslušnosť súdu na konanie podľa § 68a zákona č. 97/1963 Zb. predstavuje osobitnú kauzálnu príslušnosť, keďže je určená povahou prejednávanej veci a zákonom stanovenými špecifickými kritériami, ktoré sa viažu na predmet konania a postavenie účastníkov, najmä maloletého dieťaťa.

10. V zmysle ust. § 43 ods. 2 CSP, ak súd, ktorému bol spor postúpený, s postúpením nesúhlasí, bezodkladne predloží súdny spis bez rozhodnutia spoločne nadriadenému súdu na rozhodnutie o príslušnosti; ak ide o spor o miestnu príslušnosť, predloží súdny spis svojmu nadriadenému súdu. Týmto rozhodnutím sú súdy viazané.

11. Najvyšší súd uvádza, že z obsahu spisu vyplynulo, že navrhovateľka návrhom na vyhlásenie vykonateľnosti cudzieho rozsudku o výživnom na území Slovenskej republiky za účelom podania návrhu na výkon rozhodnutia pre vymożenie výživného zo dňa 23. februára 2026 (na č. l. 2) navrhla, aby Okresný súd Malacky vyhlásil Rozsudok v mene Ukrajiny, Kyjevský obvodný súd mesta Odesa zo dňa 20. novembra 2024 pod sp. zn. 947/2695XX/XX, č. k. 2/947/52XX/XX, právoplatný dňa 23. decembra 2024 za vykonateľný na území Slovenskej republiky, aby to bolo v najlepšom záujme maloletých a v súlade so sledovaným cieľom vymożenia plnenia si vyživovacej povinnosti otca. Najvyšší súd mal z obsahu spisu za preukázané, že Rozsudkom v mene Ukrajiny, Kyjevský obvodný súd mesta Odesa zo dňa 20. 11. 2024 pod sp. zn. 947/265XX/XX, č. k. 2/947/52XX/XX, právoplatným dňa 23. 12. 2024 bol otec maloletých zaviazaný prispievať výživným na maloleté deti W., A. a B. v sume 1 všetkých druhov zárobku povinného, avšak nie menej ako 50% životného minima na dieťa zodpovedajúceho veku, mesačne, počnúc od 27. 08. 2024 až do dosiahnutia plnoletosti najstaršou dcérou W., t.j. do 06. 10. 2026. Od 07. 10. 2026 je výživné určené vo výške 1/3 všetkých druhov zárobku povinného, avšak nie menej ako 50% životného minima na dieťa zodpovedajúceho veku, mesačne, až do dosiahnutia plnoletosti syna A., t. j. do 28. 07. 2029. Od 29. 07. 2029 je výživné určené vo výške 1 všetkých druhov zárobkov povinného, avšak nie menej ako 50% životného minima na dieťa zodpovedajúceho veku, mesačne, až do dosiahnutia plnoletosti dcéry B., t.j. do 10. 02. 2031. Nakoľko povinný, otec maloletých detí doposiaľ neplní svoju povinnosť prispievať na výživu maloletých od 27. 08. 2024, pričom podľa informácií matky má príjem z pracovnej prípadne inej činnosti, a to na území SR, kde sa za týmto účelom zdržiava, podala matka na Okresný súd Banská Bystrica návrh na vymożenie výživného, kde však súd okrem iného matke vytkol, že aby bolo možné vyššie uvedený rozsudok o výživnom vykonať na území SR, je potrebné jeho vyhlásenie za vykonateľný.

12. Ďalej z obsahu spisu mal najvyšší súd preukázané, že maloleté deti majú bydlisko v obci S., okres A., teda v obvode Okresného súdu Malacky. Za tejto situácie sú splnené podmienky osobitnej kauzálnej príslušnosti podľa § 68a písm. b) zákona č. 97/1963 Zb., keďže ide o konanie týkajúce sa uznania cudzieho rozhodnutia vo vzťahu k maloletým deťom, ktorých bydlisko sa nachádza v obvode tohto súdu. Aplikácia § 68a písm. c) citovaného zákona neprichádza do úvahy, keďže ide o subsidiárne ustanovenie, ktoré sa použije len v prípade, ak nemožno určiť príslušnosť podľa písmena b). Samotná skutočnosť, že navrhovateľka v návrhu uvádza zámer následného vymożenia priznaného výživného v exekučnom konaní, nemá vplyv na určenie príslušnosti súdu, keďže konanie o uznaní a vyhlásení vykonateľnosti cudzieho rozhodnutia je samostatným konaním predchádzajúcim prípadnému výkonu rozhodnutia.

13. Najvyšší súd preto uzatvára, že Okresný súd Malacky postupoval nesprávne, ak vec postúpil Okresnému súdu Banská Bystrica podľa § 68a písm. c) zákona č. 97/1963 Zb., keďže v danom prípade je daná príslušnosť Okresného súdu Malacky podľa § 68a písm. b) zákona č. 97/1963 Zb. Z uvedených dôvodov najvyšší súd rozhodol tak, že nesúhlas Okresného súdu Banská Bystrica s postúpením veci je dôvodný.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.